

Höyrylaiva Lina lepää
rauhallisesti jyrkässä
kulmassa aina 55 metrin
syvyyteen asti.

Adrianmeren hylt houkuttelevat

ONKO KROATIASTA PIKKU HILJAA TULOSSA UUSI EGYPTI? NÄHTÄVÄKSI JÄÄ, MUTTA EHDOTTOMASTI MAA ON KÄYMISEN ARVOINEN. HYLTYSTÄ KIINNOSTUNUT TEKNIKKASUKELTAJA PÄÄSEE FIILISTELEMÄÄN, JA RANNIKON LUONNONPUISTOT JA RIUTAT HURMAAVAT LUONNOSTA KIINNOSTUNEEN.

TEKSTI JA KUVAT KIMMO PARHIALA

“**KROATIASSA** sukeltamassa? Eikös siellä käy nykyään kaikki?” tiedusteli ystäväni kerrottuani, että olin Istrian alueella Länsi-Kroatiassa sukeltamassa hylkyjä ja riuttoja. Hylkyjä Kroatiassa tosiaan riittää. Paikallisten kunnioituksesta hylkyjä kohtaan kertoo Adrianmeren kuuluisimman hylyn kunniaksi järjestetty juhlavuosi 2014. Baron Gautsch on vuonna 1908 rakennettu linjalaiva, joka upposi merimiinaan 1914. 89 metriä pitkä höyrylaiva on erinomainen sukelluskohde, sillä sen useissa tasoissa olevat kannet ovat avoimia, mutta edelleen hyvässä kunnossa. Kansitasoilla näkyy vielä kauniita yksityiskohtia kuten mosaiikkeja. Hylky on suojeltu, mutta Kroatian kulttuuriministeriön luvalla toimivat sukelluskeskukset tekevät päiväreissuja hyllylle. Hylky on melko syvällä 28 ja 39 metrin välillä, mutta P2/AOWD-tasoisille sukeltajille kuitenkin sopiva kohde. Paikalliset kunnioittavat hylkyä niin paljon, että sille on tehty oma viini, jota voi kysellä esimerkiksi Rovinjin alueen ravintoloista.

KAUNEIN ON HÖYRYLAIVA LINA

Alueen sotahyltyistä maininnan arvoisia ovat myös englantilainen Shakespeare-luokan miinanraivaaja HMS Coriolanus, italialainen miinanraivaaja Giuseppe Dezza ja massiivinen 120-metrinen Numidia, joka soveltuu kokeneille sukeltajille. Pulan edustalla on myös uponneita saksalaisia sukellusveneitä ja lukuisia rahti- ja kalastusaluksia kuten Hans Schmidt, Varese, Romagna, Gilda ja John Gilmore. Yksi alueen kauneimmista hyltyistä on kuitenkin vuonna 1914 sumussa karille ajanut 70-metrinen höyrylaiva Lina, joka lepää jyrkässä kulmassa alkaen 20 metrin syvyydeltä jatkuen 55 metrin syvyyteen. Istrian alueen hylt soveltuvat pääsääntöisesti P2/AOWD-tason sukeltajille, ja alueen lukuisat syvät hylkykohteet tarjoavat nähtävää myös kokeneemmille tekniikkasukeltajille.

Baron Gautsch on täynnä yksityiskohtia tarkkasilmäiselle sukeltajalle.

Kulttuureja ja sukellusta

SUKELLUSKULTTUURI on kehittynyt maassa parin viime vuoden aikana huimaa vauhtia ja elinkeinona sukellusturismia on lähdetty kehittämään määrätietoisesti. Kroatian sukelluskeskuksia edustava, vuonna 2005 perustettu järjestö, Altum Mare on käynnistänyt erilaisia hankkeita tehdäkseen Kroatian vedenalaista kulttuuriperintöä tunnetuksi.

Kroatia on valtiona vielä kovin nuori, sillä se irrrottautui Jugoslaviasta vasta vuonna 1991. Balkanin alueen värikkästä ja kauas ulottuvasta historiasta kertovat niin roomalaiset rauniot kuin Itävalta-Unkarin lipun alla seilanneiden laivojen hyltykin Adrianmeren pohjassa. Maa on erilaisten kulttuurien sekamelska, sillä alueella elää serbejä, kroaatteja, Bosnian muslimeja, sloveeneja, makedonialaisia ja montenegrolaisia, ja alueen länsirannikolla näkyy vahvoja vaikutteita Italiasta.

SUKELTAMINEN ON HELPPOA

Hylkyjen lisäksi Kroatian rannikolla on paljon riuttoja, luolia ja luonnonpuistoja. Adrianmeren pohjoisosaan, Pulan ja Rovinjin kaupunkien väliin sijoittuva Brijunin kansallispuisto on erinomainen sukelluskohde, minne sukelluskeskukset järjestävät opastettuja sukelluksia. Brijuni soveltuu myös erinomaisesti aloitteleville sukeltajille.

Sukeltaminen Kroatiassa on helppoa. Sukelluskeskuksia on rannoilla paljon, ja paikalliset kipparit mutisevat hymyillen hyllyistä, joita ainoastaan he tietävät. Keskukset vievät sukeltajia mielellään hyllyille kuunnellen sukeltajien toiveita. Paikalliset ovat ystävällisiä, puheliaita ja ymmärtävät sukeltajien toiveita. Altum Mare on ryhtynyt edistämään erilaisten seoskaasujen ja tuplasäiliöiden saatavuutta alueella. Sukellusvarusteita saa helposti vuokrattua, eivätkä hinnat kaada matkajan budjettia. Yhden sukelluksen hinta pyörii 25–35 euron paikkeilla, ja sukelluksista historiallisesti merkittävillä hyllyillä joutuu pulittamaan muutaman euron lisämaksun.

Vinkit matkan suunnitteluun

TUTUSTU valtavan rikkaaseen merihistoriaan ennen hylkysukelluksia esimerkiksi paikallisten merimuseoiden avulla.

RUOKAKULTTUURI Kroatiaassa on jo syy itsessään reissulle!

KROATIAN rannikolla on toista tuhatta saarta, joista alle sata on asuttuja. Saarten kupeesta löytyy erinomaisia cavern-tyyppisiä sukelluskohteita.

VUOKRAA auto ja kurvaile syrjäisemmille sukelluskeskuksille tiedustelemaan hylyistä, joita ei kartoista löydy!

PULASTA Venetsiaan on kolmen tunnin automatka, hyödynnä Euroopan etäisyydet.

Höyrylaiva Linan kansitasot ovat avoimia, vaikkakin syvällä.

EDULLINEN JA EUROOPPALAINEN

Kroatia on yllättävän lähellä ja hintataso maassa on edelleen matala. Kroatia liittyi Euroopan unioniin vuonna 2013, joten viisumista ei enää tarvitse huolehtia. Ruoka on edelleen suhteellisen edullista, ja Kroatian ruokakulttuurissa yhdistyy vaikutteita Italiasta ja Balkanin niemimaalta. Kroatian rannikon tuntumasta löytyy myös paljon käymisen arvoisia viinitiloja. Kroatia onkin monella tavalla kuin Italia myös muiden nähtävyyksien suhteen,

sillä lukuisat saaret, oliivipuut ja roomalaiset amfiteatterit kuuluvat maisemaan.

Kroatiasta on kenties muodostumassa uusi Egypti. Helsingistä suoria lentoja saa Dubrovnikiin, Splitiin ja Pulaan. Lennot irtoavat usein alta kahden sadan euron. Kroatian oiva sijainti Euroopassa mahdollistaa myös sen, että lennot voi varata esimerkiksi Sloveniaan tai Italiaan ja jatkaa matkaa autolla kohti Kroatian rannikkoa. 🌍

Banjolen saaren luolastot pintaautuvat keskelle saarta.

Paikalliset kipparit mutisevat hymyillen tietämistään hylyistä.

Vanha saarikaupunki Rovinj on kesällä upea ilmestys.